

במאת מערכות

אגרות קוראים

הכוח העברי העליון בהתחלה נקרא להבהיר את השאלות,
לפניהן הצטרפו, להקשת פרטים.

"במאת-מערכות" נאלצה למקום להבהיר הרבה
וחיפשו על קהל הקוראים ואנשי-המגן. אבל במתן
יכל הקורא הער, החלף במאות הכוח לאמיתו, אשיותיו,
להגיה על אשיות את הערכים, לערער על הנחות מקובלות
ולחיות יוצא להצלות מחשבות ואתקנות.

ת מ ר ו ן - ו מ ש ק י פ י ם

לאנשי הפלוגות התוקפות נראה כל הענין מגוחך
וחסר-ערך. היתה זו התקפה עם שחר — הם נעו
לקרההתחלה והתפרסו בחסות רגעי-החשכה המרעטים
שנשארו. שם שכבו מצפים למכת-האש של הנשק
המסייע והתומך. השחר עומד כבר לעלות — והמכה
לא באה. למען תת למשקיפים את האפשרות לראות
את המתרחש בבירות, מעכבים אותה עד שיתגבר
האור. בינתיים שכובים להם אנשי הפלוגה לאורך
קרההתחלה, הנמצא בטנח הסתערות מהיעד, גלויים
ל"אויב", וכשבאה מכת-האש, דקות מספר לאחר האיר
היום, ניטל עוקצו של התרגיל ממנו: האנשים
אמנם ממלאים את המוטל עליהם כמסופר בפקודת
המבצע, אך הם בלתי משוכנעים, וכן — מזוללים
בכל.

על היעד האחרון של האויב חייבים היו להסתער
אנשי כוח ג'. השטח הכתיב את ציר ההסתערות —
מדרום-מזרח לצפון-מערב; גם אחרון הטורים ראה
זאת. אולם המג"ד נתן הוראה לתקוף ממזרח
למערב — כדי שכיוון-האש יהיה בזווית-בטחון
מכסימלית לגבי המשקיפים. מפקד הכוח,
תחת להפנות את מלוא תשומת ליבו ללחימה על
היעד אולץ לעסוק בהשגחה מתמדת על כיוון האש.
אבסורד נערם על אבסורד, והתוצאה הסופית היתה —
הרגשת-משחק תחת מתח-ש-ל-קרב.

התרגיל הגדודי נמצא לוקה. הוא נפל קרבן למה
שאופיני לתרגילים רבים מסוגו — לדאגה מופרזת
לנוחותם של המשקיפים, שהושגה על חשבון שינוי

השחר הפציע — מכת האש הונחתה — וכוח
א' הסתער ראשון על יעד האויב. הלחימה על היעד
מתנהלת תוך טרטור מקלעים ונפץ רימונים. על
הגבעה שמנגד ניצבים המשקיפים וצופים בתמרון
הגדודי. השטח פרוש לפנייהם כשטיח מרובה-גוונים.
רואים הם כל תג ותו שבו, כל גבעה, כל שלוחה,
כל וָאָדִי. היעד נכבש, וכוח ב' עובר דרך כוח א',
ומסתער על היעד השני של האויב. מעיני המשקיפים
לא נשמט אף הפרט הקטן ביותר — עמדות הרחק
של המקלעים, מחלקות-ההלם העולות בגלים, הלחימה
על היעד תוך חיפוי של חוליה אחת על חברתה.
קורן משביעות-רצון אומר מפקד-החטיבה לסגנו:
"בחרו לנו עמדת תצפית מצוינת — נדמה לי שיושב
אני בתא הראשון של התיאטרון". שאר המשקיפים
מניעים ראשיהם בהסכמה מלאה לדבריו.

לעומתם היה מפקד הגדוד התוקף, שישב במוצב-
הפיקוד שלו על גבעה נמוכה סמוכה, כעיקר מרביתו
של ציר ההתקפה היה מוסתר מעיניו. כל אשר ניתן
לו לראות היה המדרון המערבי של היעד הראשון,
והמדרון הצפוני של היעד החמישי והאחרון. כל
מבטחו היה בקשר האלחוט — שלא תמיד פעל
כהלכה. אנשי מוצב-הפיקוד נאלצו לשמש כרצים
ולכתת רגליהם אל הכוחות על-מנת להעביר פקודות
ול"דוח" למג"ד על מהלך הקרב. — אחרת לא "דפק".
מיד פעם בפעם נשאו אנשי מוצב הפיקוד את עיניהם
אל גבעת המשקיפים, מהרהרים בקנאה: "אילו יכולנו
להקים את המוצב שם?"

שדה, אראו יקבלו גם את התרשמותם הטובה ביותר, בהיותם בקירבה בלתי אמצעית לכוחות הפועלים או לעמדת הפיקוד. לאחר שפקודת המבצע נהירה להם, ויודעים הם כיצד יתרחשו הדברים בכללותם, לא נותר להם אלא לעקוב אחר הביצוע. וזה מחייבם לבדוק את הדבר מנקודת־מבטו של המפקד במקום ולא מנקודת־מבטו של "הצופה מן היציע".

רק באופן זה יהיו עשויים להתמוזג עם מהלך התמרון וימנעו בעד התהוות הסתירה, "משקיפים — מציאות־קרוב", כך ייטיבו להיות בתוך "הענינים" ונמצאו גם הם וגם התמרון נשכרים.

סגן ש. גפני

אימון וחינוך טירונים

מטרה סופית. בקורס המ"כים לימדוהו כיצד לנהוג כיתה וכן — את עקרונות ההדרכה חטובה: **היֵאָךְ יִקְנֶה** לכיתתו את שעוריו. אך, לא לימדוהו — כיצד יחנך את אנשיו אגב אימונם, כיצד יסגל להם את אותן תכונות, שנקבעו כמטרת בסיס האימונים. שכן גם אם הצליח, במאמצים רבים ובסבלנות־רבה, להקנות לחייליו את הפרטים הטכניים הכלולים בתכנית האימונים — עדין לא סיגל להם אותן תכונות נכספות.

לא נשאר לו, אלא לפתור בעיות אלה בעצמו. בעת השעורים היה עליו למצוא, תוך הגבלה חמורה בזמן, את היחס המתאים בין לימוד הפרטים הטכניים של השעור לבין לקח המהותי, כפי שהוא משתקף באור המטרה בתמונה הכללית של תכנית האימונים.

אמרנו, יש תחילה לשקוד על פיתוח כושרו הגופני וכושר סבילותו של הטירון, על־מנת שיוכל לעמוד, מבחינה גופנית, בהמשך האימונים. — בעת ובעונה אחת עם חיסון גופו של הטירון יש לאקלמו במשטר השורר בצבא ולהקנות לו את הלכות־המשמעת הצבאית. לא אחת הודגש יתרונה של המשמעת־מתוך־כרה על הצייתנות העיוֹרת. ואכן, כאחד עם אלה — יש לשקוד על פיתוח אותו דבר שפילדמרשל וייל קראו (בסיפרו "החייל־הטוב", עומד להופיע בהוצ' "מערכות" — המ'ע'): "רוח־נכון" ואף אותה תכונה הנקראת "יומה". לכאורה, סותרת — כביכול — ה"יומה" את ה"משמעת". אך, סוד הצלחתו של מפקד־טוב הוא במציאת הדרך־הנכונה לפיתוח יומת אנשיו — מבלי שהדבר יפגע כל־עיקר ברמת משמעתה של יחידתו. כושר־גופני מסוים ונוהג משמעת הם תנאי להדרכה יעילה של הטירון בסוגי־הנשק. שכן כידוע יורד אחוז החומר הנקלט בשעת עייפות — ופיזור־דעת.

ציר־ההתקפה, על חשבון מיקום מוצב הפיקוד והרגשת אירת הקרב, ובעצם, באורח זה סולפה גם התרשמותם של המשקיפים עצמם — מבלי שירגישו בכך.

גם בתמרון, רק לעתים נדירות אפשר, "לפגוע בשתי ציפורים באבן אחת". לכן יש להגדיר מראש את המטרה שאליה מכונן התמרון. אם הוא נועד לאימון המשתתפים בו, ובה בשעה עליו גם להוכיח ל"חלונות הגבהים" את הרמה שאליה הגיעו המש־תתפים בו — הרי חייבים המשקיפים להתאים עצמם לדרכי התמרון ולא להיפך.

אם המשקיפים יהיו נכונים לקבל על עצמם תנאי־

מאמרים רבים נכתבו ע"י קצינים גבוהים — ואף מצ' ביאים מהוללים — על אימון הטירונים וחינוכם, אך, דומני שמעולם לא טרח איש לרדת ולשאל לדעתם של העושים במלאכה, אותם מפקדי המחלקות או אף מפקדי הכיתות. הללו, ללא ספק, יש להם מה להעיר, ואף מה לחדש, בכל הקשור לדרך המעשית בה יושגו אותן מטרות שהוצבו בפניהם ע"י רוב מחברי המאמרים. אותם המש"קים מתלבטים רבות בכל הבעיות הכרוכות בעבודתם היומיומית ולא תמיד מעריכים נכונה את כובד האחריות הרובצת עליהם, בגישתם לפתור בעיות אלו.

הדברים המועלים בזה הם בחלקם פרי בירור הדברים בין הסגל הנמוך לבין עצמו, בחלקם פרי נסיון־מהל שרכש תוך עבודה באחד מבסיסי הטירונים. וכמדומה, יש ענין בסיכום הבא של דברים שהובעו באחת מהשתלמויות המש"קים.

בראש וראשונה עלינו לברר לעצמנו — כיצד רוצים אנו לראות את החייל שעה שהוא עובד את הבסיס עם תום תקופת אימוניו? מה שומה להקנות לו משך אימוניו?

הכל היו תמימי־דעים, כי — על בסיס האימונים להקנות לטירון: כושר־גופני וכוח־סבילות, נוהג־משמעת, שימוש בנשקו האישי והכיתתי (רובה, כידון, רימון, תת־מקלע, מקלע); עליו לסגלו לתנאי השדה, להנחיל לו את תחושת השדה, לעורר את מחשבתו על אפשרויות אלתור (אימפרו־ביציה); וכן — להקנות לו את רוח הצוות.

משבר־נו את מטרות בסיס־האימונים — מן הדין שנבהיר כיצד להגשימן. הניתן לו, למפקד־הצעיר, זו תכנית האימונים — אך איש לא טרח לציין לו כיצד להשיג, ע"י העברת השעורים שבתכנית האימונים אותה